ABSTRAKT

Univerzita Karlova

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra biochemických věd

Kandidát: Bc. Eliška Trejbalová

Školitel: doc. PharmDr. Iva Boušová, Ph.D.

Konzultant: Mgr. Monika Mašková

Název diplomové práce: Výskyt maligních monoklonálních gamapatií u pacientů vyšetřovaných v Oblastní nemocnici Jičín a.s.

Monoklonální gamapatie zahrnují onemocnění postihující B linii krevních buněk maligního i nemaligního původu, jejichž společným znakem je výskyt M-proteinu v séru nebo v moči pacienta. Maligní monoklonální gamapatie jsou stejně jako další maligní onemocnění s ohledem na četnost případů z dlouhodobého hlediska na vzestupu. Mezi maligní monoklonální gamapatie řadíme mimo jiné mnohočetný myelom, což je druhý nejčastější krevní nádor, dále pak vzácnější nemoci (např. Waldenströmova makroglobulinemie). Většině maligních monoklonálních gamapatií předchází nemaligní typ tzv. monoklonální gamapatie nejistého významu. Pacienty s touto diagnózou je doporučeno sledovat v určitých intervalech a při případném přechodu do malignity včas zahájit léčbu. Odhalit monoklonální gamapatii u pacientů vyšetřovaných v Oblastní nemocnici Jičín tak, aby analýza pokryla co možná největší možný počet osob v oblasti Jičínska, bylo hlavním cílem diplomové práce. Zvolený region je společně s dalšími (např. Trutnovsko, Královéhradecko) zasažen četností monoklonálních gamapatií nejvíce. Pro dosažení cílů byly zvoleny dvě základní metody odhalující výskyt, typ a koncentraci M-proteinu – gelová elektroforéza a imunofixace. U pacientů s nálezem M-proteinu byly různými metodami vyšetřeny další parametry (např. koncentrace kreatininu, vápníku, hemoglobinu, volných lehkých řetězců). Díky těmto parametrům lze pacienta zařadit do určitého typu maligní nebo nemaligní monoklonální gamapatie, do rizika přechodu v maligní formu, případně do stádia maligního onemocnění. Z 3805 elektroforeticky analyzovaných vzorků byl u 789 prokázán M-protein. Imunofixace prokázala přítomnost paraproteinu u 292 pacientů, z toho u 177 nově. Maligní forma byla určena z celého souboru u 14 pacientů.